

SZARVASMARHAFÉLÉK ÁBRÁZOLÁSAI A KÜLÖNBÖZŐ TÖRTÉNETI KOROKBAN

Dr. Kenéz Árpád
Állattenyésztési
Teljesítményvizsgáló Kft.

Korábban már tettünk kitérőt olyan régészeti korú tárgyak kapcsán, amelyeken jakot vagy szarvasmarhát ábrázoltak. Ekkor kimondottan a nagyállattartó, nomadizáló életformájukról ismeretes íjfeszítő lovas népeket érintettük. Jelen cikkben azonban korszakanként,

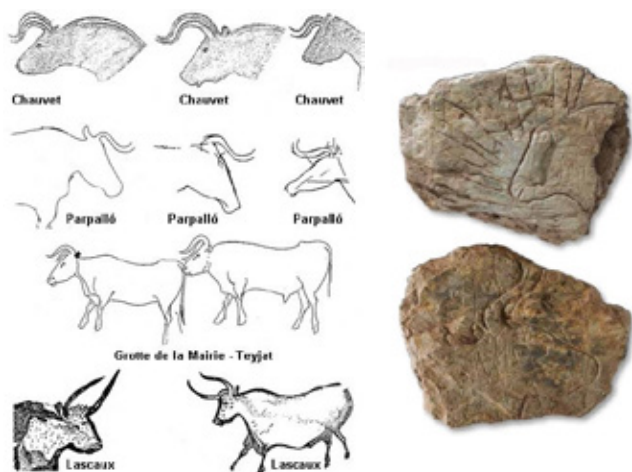
nép csoportoktól függetlenül hozok néhány példát a tulkok nemzetségébe tartozó (*Bovini*) fajok ábrázolásairól. Ezek között híresebb és kevésbé ismert objektumok is lesznek.

1. kép: Bölények az altamirai barlang falán. Rekonstrukciós festmények. (Őskor, Kr. e. 13.000-15.000, magdaléni kultúra, Spanyolország. Forrás: wikimedia)

2. kép: Rénszarvas agancsából készült bölényábrázolás, amely egy dárдахajító eszköz (atlat) része volt. (Őskor, Kr. e. 13.000, magdaléni kultúra, Franciaország, Eyzies Őskori Múzeum. Forrás: art.rmngp.fr/)

3. kép: Őskori lelőhelyek szarvasmarha/őstulok ábrázolásai (Zühner 2000, Forrás: Archaeology.org).

4. kép: Aranyból készült, poncolt díszlemez. (Eneolitikum, Kr. e. 5-6000, Bulgária, Várna. Forrás: www.archaeo.museumvarna.com)

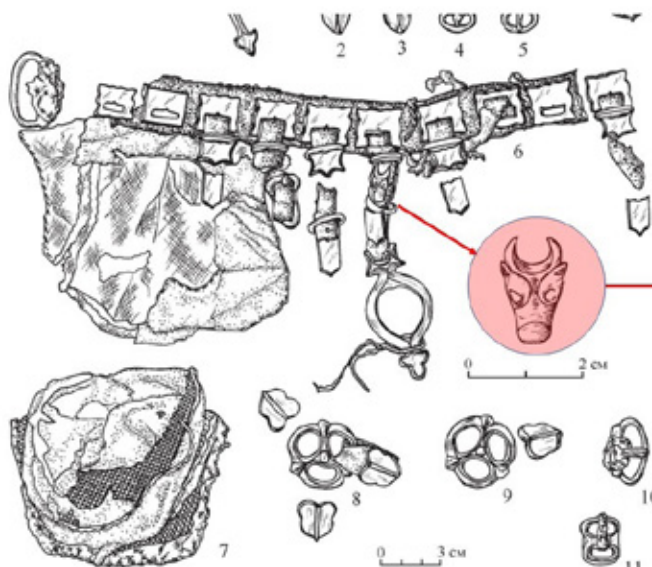
5. kép: Hosszú szarvcsapú marhákat ábrázoló, feltehetően rituális tárgy csúcsdísz. (Kora bronzkor, Kr.e. 3000-2000, Közép-Anatólia, Törökország, Metropolitan Művészeti Múzeum. Forrás: metmuseum.org)

6. kép: Bikafej alakú bronzdísz. (Bronzkor, Örményország, Lchashen. Forrás: allinnet.info/)

7. kép: Aranyozott ezüsstál zebukkal. (Irán, szászánida, Kr. u. 7. sz., Forrás: cambridge.org)

8. kép: Bikafej alakú övveret. (Kr. u. 7-8. sz., Altái türk, Kubarev 2005)

9. kép: Han Huang szarvasmarhát ábrázoló festménye (Kr. u. 8. század, Kína
Forrás: peterkostense.online)

10. kép: Kötéglán található rajz másolata.
(Kora középkor, Bulgária, Pliszka. Forrás:
Foedus Orientalis Corpus)

11. kép. Mogul tör jádéből faragott markolata (17. század, India, Forrás: hinducosmos)

12. ábra: Bikafej alakú övveret egy veretes
öv garnitúrájában. (Kr. u. 8-10. század. Észak-Kaukázus)

13. kép: Ökrösszekér. A sötétebb állat láthatóan tehen. (Maciejowski Biblia, Kr. u. 13. század, Franciaország, forrás: Hagymány és Múltidéző)

14. kép: Miniatúra Szent Bonaventura: Assisi Szent Ferenc élete és csodái c. műből. (15. század, Franciaország, forrás: Hagymány és Múltidéző)

15. kép: Phalaris türannosz kínzóeszközét, az ércbikát ábrázoló 16. századi dístál (Olaszország, forrás: Hagymány és Múltidéző)

16. kép: Szántás ökrökkel. (17. század, rézmetszet, Magyarország, forrás: Hagymány és Múltidéző)

17. kép: Szimmentáli szarvasmarha. (19-20. század, Brehm 1903)